

DANSEDYBET

Et interaktivt sangritual på Sort/Hvid af instruktør Anne Zacho Søgaard, komponist Matilde Böcher, scenograf Katrine Gjerding og dramatiker Alexandra Moltke

Sort/Hvid søger hermed om midler til at realisere det musikdramatiske sangritual *DANSEDYBET*, der iscenesættes på Sort/Hvid i sæson 2023/24.

Overlevelsesstrategier i en krisetid

Vi lever midt i en opbrudstid, sømmen på den gamle verden er gået op. Vi har vænnet os til den daglige horror; den stigende globale temperatur der ikke er til at tøjle, huse som ikke må varmes op, inflationen der har bidt sig fast. Men hvilke kunstneriske, musikalske overlevelsesstrategier findes der i krisens tidsalder? Hvilke ritualer har tidligere samfund brugt til at gå fra én fase til en ny og byde det ukendte velkommen? Kan vi med en musikdramatisk performance skabe et kollektivt ritual, der hjælper os til at overgå til en ny verden sammen? *DANSEDYBET* kredser om krisen, krisen som katalysator for nye fællesskaber. Værket undersøger, hvordan mennesker, både de privilegerede og mindre privilegerede, reagerer, når verden kolliderer. Historisk er krisen en åbning til kulturel transformation, hvor samfundet må genforhandle sig selv og sine værdier. I krisen er vi nødsaget til at reevaluere vores myter og finde måder at byde den ukendte fremtid velkommen på.

En dansende organisme

Fra øjeblikket publikum ankommer til Sort/Hvids Foyer, møder de et mørkt, koldt, metallisk *ground zero*-univers, oplyst af et enkelt lysstofrør. En postapokalyptisk sluse. Ved indgangen uddeles bånd med forskellige ornamentter, der indfører publikum i ritualets symbolunivers og samtidig inddeler dem i grupper. En sanger i et glitrende heroldkostume med en blanding af nutidige og middelalderlige referencer træder frem og synger et kvad om menneskets lod, som beboer af den kriseramte planet. En port åbnes, og sangeren inviterer publikum til at følge med ind i dansesalen. Lyden af rytmiske skridt høres, fødder, der bevæger sig i en simpel, gentagende figur i forskellige formationer rundt i salen. Den dansende kæde bevæger sig langsomt ind og ud mellem publikum, som væver rytmen sig vedholdende ind i gruppen af mennesker. En leg med dansen og sangens ritual begynder. I salens midte troner et to meter højt anatomisk hjerte. Inde i hjertekapslen er der et hemmeligt rum, der både kan gemme sangere og skabe stemningsskift i kraft af røg og dufte. Hjertekapslen er et center, der kan forandre rummet scenisk. En kapsel, der kan belyses indefra og skifte form, foldes ud og transformeres til et ly for alle kroppene i rummet.

Publikum inviteres undervejs til at danse og synge med på forskellige niveauer. De mærker deres krop bevæge sig i et simpelt mønster sammen med andre kroppe og inviteres på den måde til at give slip på både de internaliserede krav om at undgå berøring med andre og forsøget på at forstå verden rationelt. På et tidspunkt bliver dansen vildere og mere dionysisk, og nogle sangere slår ud i visioner inspireret af beretninger fra ekstatiske "Dansomania" i middelalderens Frankrig. Kroppen tager over, og publikum får lov til at opleve en ny måde at være sammen på.

Kædedansen er altid ledsaget af en vise. Operasangerne starter, og på et tidspunkt bliver et vers dubbet af to andre medvirkende med "hverdagens stemme." På den måde understreges det, at sangens fortælling er alles og ikke bare individets. I folkevisen er der et indkvad og et omkvæd, to steder i hvert vers, hvor alle synger med. Denne form vil det kunstneriske hold forfølge, udvikle og

vende tilbage til gennem forestillingen. Folkevisen, der i sit udgangspunkt er enstemmig og simpel, lægger op til, at alle kan synge med. Komponist Matilde Böcher vil dyrke denne enstemmighed og lege med den; alle synger samme lyd, gentager samme ord, samme lille melodi eller vers. Samtidig bevæger kompositionen sig i momenter ud af enstemmigheden og fremstår som et virvar af stemmer, der går i forskellige retninger. Viseformen bøjer sig over i en anden musikalsk verden. Som dansen, der er samvær uden ord, går sangen også over i ren lyd, "samlyd," hvor ordet viger for at give plads til andre former for lyd. Primale lyde, overtoner, kald, etc., som alle kan deltage i.

Imellem de nyskrevne folkeviser og fælles kædedans skifter fokus til iscenesatte tableauer, hvor publikum møder forskellige karakterer individuelt. I disse tvivlstableauer deler karaktererne deres vidnesbyrd fra livet i kriseramfundet. Publikum hører om deres sårbarheder, personlige overlevelsesstrategier og hemmelige længsler efter at flygte fra krisen. Forskellige personlige overlevelsesritualer slår ned i sangerne, som ånder der besætter deres kroppe. I tableauerne arbejdes der med forskellige musikalske genrer, der bryder med folkevisen, fra opera til akustisk punk og hviskende ASMR. Sangerne og publikum vender herefter igen tilbage til kædedansen.

Nordiske ritualer – Folkevisen og middelalderens kædedans

Som ramme for værket søger det kunstneriske hold inspiration i gamle, nordiske ritualer, kædedansen og folkevisen, når de skaber et nutidigt overgangsritual.

Middelalderens kædedans praktiseres stadig få steder i Norden, f.eks. på Færøerne, men har også været danset tidligere i Danmark ved f.eks. midsommerfester, af kvinder på kirkegårde ved nytår, og af mænd som stod ligvagt om afdøde venners kister. Med et nyt greb på kædedansen og folkevisen vil holdet bag skabe et kunstnerisk sangritual, der resonerer med samtiden s behov for at forholde sig til krisen, og samtidig give plads til tvivlen og individuelle beretninger om at leve i krisens tid.

Folkemindeforskeren Svend Grundvig har samlet 600 folkeviser og inddelt dem i temaer. Matilde Böcher og dramatiker Alexandra Moltke vil i forberedelsesfasen undersøge, hvilke temaer, der er forbundet med temaet "overgange" og bruge disse viser som inspiration og udgangspunkt for libretto og kompositioner.

Holdet bag

Anne Zacho, Matilde Böcher og Katrine Gjerding har tidligere samarbejdet i forskellige konstellationer, senest i efteråret 2020 med den anmelderroste, musikalske montage *Katalog over kommende katastrofer* på Teater Får302. Denne gang vil de arbejde med sangerne Nini Julia Bang, Hanne Uldal og Mathias Monrad Møller. Sangerne har forskellige baggrunde og teknik fra klassisk sang til folkemusik/overtonesang og jazz. Forestillingens lysdesigner er Turpin Djurhuus. Holdet bag ønsker yderligere at samarbejde med en folkedansergruppe og en koreografisk konsulent.

DANSEDYBET produceres af Sort/Hvid, som varetager projektets administration, produktion, billetsalg og PR og desuden bidrager med kunstnerisk sparring.

Projektet har modtaget midler fra Statens Kunstfonds Tværæstetiske pulje for musik og scenekunst, Augustinus Fonden, Aage og Johanne Louis-Hansen Fonden, William Demant Fonden samt Statens Kunstfonds pulje til komponistopgaver.